

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

806

Vragen van de leden **Hoekema** (D66) en **Van Oven** (PvdA) aan de minister van Justitie over *oorlogsmisdadigers*. (Ingezonden 18 februari 2002)

1

Deelt u de mening van prof. Rüter dat het Europees aanhoudingsbevel met terugwerkende kracht van toepassing zal zijn op personen die onder meer van oorlogsmisdrijven begaan in de Tweede Wereldoorlog verdacht worden, of daarvoor veroordeeld zijn?¹ Zo neen, waarom niet?

2

Zo ja, bent u voornemens te bezien of en hoe thans in Duitsland levende Nederlandse oorlogsmisdadigers zouden kunnen worden uitgeleverd aan Nederland zodra Duitsland de daarop betrekking hebbende (grond)wetgeving als gevolg van het Europese kaderbesluit heeft aangepast en in Nederland in implementatiewetgeving is voorzien?

3

Bent u van plan hierop actief beleid te gaan voeren zodra de wettelijke belemmeringen terzake zijn opgeheven? Zo neen, waarom niet?

¹ Prof. F. Rüter, SBS nieuws vrijdag 8 februari jl.

Antwoord

Antwoord van minister **Korthals** (Justitie). (Ontvangen 12 maart 2002)

1

Het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, waarop professor Rüter doelt, bepaalt dat ten aanzien van alle na 1 januari 2004 ontvangen uitleveringsverzoeken niet langer de bestaande uitleveringsverdragen gelden, maar dat deze vallen onder de bepalingen die de lidstaten in overeenstemming met dit kaderbesluit aannemen. Daarbij kunnen de lidstaten echter nog in een verklaring bepalen, dat verzoeken tot overlevering van na 1 januari 2004 terzake van feiten die zijn gepleegd vóór een door hem bepaalde datum, desondanks zullen worden behandeld met toepassing van de oude verdragen. Door zulk een verklaring kan dus de terugwerkende kracht waarop professor Rüter doelt, worden beperkt. Welke lidstaten een verklaring gaan afleggen is niet duidelijk.

2 en 3

Ik zal, na invoering van het Europees aanhoudingsbevel, laten bezien of de dan nog in Duitsland levende oorspronkelijk Nederlandse oorlogsmisdadigers kunnen worden overgeleverd aan Nederland, al zal uit het navolgende blijken dat het geenszins zeker is dat, na invoering van het kaderbesluit, de kans op

overlevering van deze personen is vergroot.

Van de door prof. Rüter genoemde 9 personen, vallen er nu reeds 2 af: één van hen is overleden, de ander bevindt zich buiten de EU. Van de overgebleven 7 personen zijn er in ieder geval 5 onherroepelijk veroordeeld.

Dit betekent dat de overlevering bij hen voor de tenuitvoerlegging van de straf moet worden gevraagd. Dat is relevant nu het voor Duitsland gaat om overlevering van eigen onderdanen. De betreffende personen hebben namelijk allemaal indertijd – door bijvoorbeeld indiensttreding bij de Waffen-SS – de Duitse nationaliteit verkregen. Het kaderbesluit laat niet langer toe dat overlevering van onderdanen wordt geweigerd, voor zover het gaat om een overlevering ter fine van een strafvervolgning. Wat nog steeds zal zijn toegestaan, is de weigering van de overlevering van een onderdaan voor de tenuitvoerlegging van een onherroepelijk vonnis. Tegen deze achtergrond zal de vraag of overlevering van voornoemde personen mogelijk zal worden, afhangen van de wijze waarop Duitsland de overlevering van eigen onderdanen gaat regelen. Verder mag niet uit het oog worden verloren dat er ook bij de overlevering op basis van een Europees aanhoudingsbevel, nog andere weigeringsgronden bestaan. Hieronder valt bijvoorbeeld het vereiste van dubbele strafbaarheid voor andere dan de in

de lijst van artikel 2 van het kaderbesluit genoemde feiten. Tot zulke feiten behoren in elk geval overtreding van de in casu relevante artikelen 101 en 102 van het Wetboek van Strafrecht. In deze artikelen is het treden in vijandelijke krijgsdienst en het verlenen van hulp aan de vijand strafbaar gesteld. Alle voornoemde personen, – dus ook degenen die thans nog niet onherroepelijk zijn veroordeeld – zijn indertijd voor overtreding van (onder meer) deze wetsbepalingen veroordeeld. Ten aanzien van deze bepalingen is in het verleden reeds gebleken dat er naar Duits recht geen sprake is van dubbele strafbaarheid.